

16 березня

Короткий огляд ситуації

- Хід бойових дій.** Російські збройні сили продовжують проводити ракетні обстріли та бомбардування українських міст, зокрема Києва, Харкова, Чернігова, Маріуполя, Охтирки, Бердичева та інших. **Сьогодні в Маріуполі авіабомбу було скинуто на Драматичний театр, де переховувалися місцеві жителі від обстрілів, наразі про кількість жертв невідомо, але там було близько тисячі цивільних із дітьми.** Під обстріл потрапив басейн у Маріуполі, де також переховувалися цивільні, а також було обстріляно з реактивної артилерії колону біженців, які намагалися власними авто евакуюватися з Маріуполя до Запоріжжя - є загиблі й поранені. У Харкові внаслідок обстрілу знищено чергову школу. В Чернігові під обстріл потрапили люди, що стояли на вулиці в черзі - принаймні 10 загиблих. У Бердичеві (Вінницька область) ракета частково зруйнувала багатоповерховий житловий будинок. У Вінниці під обстріл потрапила телевізійна вежа, що спричинило відключення телебачення в місті. В Києві під обстріл знову потрапила дитяча лікарня Охматдит, а також кілька приватних будинків. **Зі свого боку, українська артилерія продовжує знищувати колони постачання та інші військові об'єкти росіян на території України.** Зокрема, вже втретє було знищено російські гвинтокрили в Херсонському аеропорті, зруйновано понтонну переправу на одній з річок у Київській області. Протягом останніх двох днів в українському інформпросторі, зокрема, в соцмережах, різко зникли згадки про конкретні населені пункти і вулиці, які обстріляні, оскільки ці дані використовувалися для коригування вогню. Тому тепер перебіг бойових дій вже не висвітлюється онлайн із такою оперативністю, як це було в перші тижні війни.
- Політичний вимір. Переговори.** Тривають перемовини між Україною та Росією в онлайн форматі, причому обидві сторони стверджують, що дедалі чіткіше видно перспективу перемир'я та виходу на мирну угоду. **Для української сторони це несе істотні ризики, оскільки за відсутності адекватної комунікації з боку Офісу Президента українське суспільство дедалі більше обурюється чутками про компроміс і сприймає це як задачу національних інтересів.** Сьогодні вранці російські хакери запустили відеоролик, знятий за технологією дїпфейк, де начебто В.Зеленський проголошує капітуляцію. Українська сторона миттєво зреагувала на це, але ролик вже отримав певний розголос в соціальних медіа. Негативно було сприйнято в суспільстві й поширення імовірного чорнового варіанту угоди виданням Financial Times. Натомість, було з певним ентузіазмом сприйняте рішення Міжнародного суду ООН в Гаазі, який зобов'язав Росію припинити розпочаті 24 лютого 2022 року воєнні дії в Україні, хоча всі розуміють, що РФ не стане виконувати рішення цього суду. **В Україні приймаються все нові законодавчі ініціативи, які мають на меті спростити ведення бізнесу в умовах війни та надати соціальну підтримку населенню.** З подібними ініціативами сьогодні виступив і президент Росії, але вочевидь ці ініціативи вже будуть прийматися з запізненням, оскільки криза почалася вже, і міри підтримки потрібно було приймати вже вчора, а не обговорювати сьогодні.
- Гуманітарний вимір. Російська сторона продовжує практику створення штучних гуманітарних криз і використання їх для шантажу як місцевого населення, так і політичного керівництва.** Вранці в Бучі було взято в заручники шість співробітників міської ради та волонтери, які перебували разом із ними. Згодом їх відпустили, забравши сім-карти з телефонів. У Скадовську (Херсонська область) вранці було викрадено міського голову, але згодом його теж відпустили. При цьому в Скадовську, Херсоні, Бердянську та інших південноукраїнських містах тривають проукраїнські мітинги, учасники яких піддаються репресіям з боку російських військових. Ввечері в результаті спецоперації мера Мелітополя Івана Федорова звільнено з російського полону. Триває виїзд приватних автомобілів з Маріуполя в напрямі Запоріжжя, загалом вже близько 6000 приватних авто залишили місто через гуманітарні коридори, але сьогодні ж принаймні одна колона біженців потрапила під обстріл реактивної артилерії. **Роботу гуманітарних "зелених коридорів" на сьогодні узгодити не вдалося, тому люди намагаються залишити небезпечні місця на свій власний ризик. На деяких напрямках, в тому числі в Київській та Сумській областях, ще жодного разу не було узгоджено гуманітарних коридорів, люди вже кілька тижнів не можуть залишити розстріляні села й невеликі міста.**
- Інформаційний вимір. Пропаганда РФ.** Триває продукування фейків в інформаційному просторі РФ, ця інформація ретранслюється в РФ та на тимчасово окупованих територіях. Зміст таких

маніпуляційних інформацій сьогодні - дегуманізація української армії, українців як таких в очах громадян в РФ, українців на тимчасово окупованих територіях. Приміром сьогодні лідер комуністичної партії РФ Г.Зюганов заявив, що українські солдати "продають органи щойно померлих українців, військових, важкопоранених", Україна перетворюється на світовий центр "чорної трансплантології". Міноборони РФ поширює інформацію, що українська влада тримає в заручниках мирних громадян, не дає можливості евакуації мирному населенню, блокує виїзд до РФ, куди хочуть потрапити українські громадяни. Відповідальність "за гуманітарну катастрофу" військово керівництво РФ покладає на Україну, заперечує бомбардування цивільних об'єктів.

5. Президент Росії Володимир Путін на нараді з членами уряду офіційно заявив, що в Україні "під керівництвом та за фінансової підтримки Пентагону проводилися військово-біологічні програми, у тому числі експерименти із зразками коронавірусу, сибірки, холери, африканської чуми свиней та інших смертоносних захворювань". Триває критика тих громадян в РФ, які не підтримують війну, в виконанні російського президента з'явилося словосполучення "націонал-зрадники". Поширюється інформація про "втеча іноземних найманців" після попадання російської ракети на Яворівський полігон. Триває потужна антизахідна риторика. Тривають заходи в регіонах РФ стосовно контролю цін на харчі та побутову продукцію.